

بروسلوز

تهیه کننده:

واحد آموزش سلامت به بیمار و خانواده

1402

*منبع: هاریسون عفونی

*مقدمه

تب مالت (بروسلوز) از بیماری های مشترک بین انسان و حیوان است و میکروب آن از حیوان آلوده مانند: گاو - بز - گوسفند یا شتر به انسان منتقل می شود. تب مالت را بیماری هزار چهره نیز می گویند چون به هر شکلی خود را نشان می دهد و علائم متنوع و با پیشرفت آهسته یا سریع نیز و تظاهرات خفیف یا شدید نیز گاهی ممکن است دیده شود.

*تب مالت چیست؟

بیماری واگیردار عفونی است که هم در حیوان و هم در انسان ایجاد می کند. میکروب بروسلا (تب مالت) در هر جایی از بدن می تواند رشد کند و باعث بیماری در همان قسمت بدن شود.

تب مالت در کجاها دیده می شود؟

تقریباً در هر جا که گاو و بز و گوسفند آلوده و دامداری غیرصنعتی وجود دارد بیماری تب مالت هم ممکن است در آنجا دیده شود. شیوع بیماری در روستاها بخصوص عشایر بیشتر از شهرهاست (به دلیل نزدیک بودن محل زندگی انسان ها به محل نگهداری دام ها است).

مهمترین علائم و نشانه های بروسلوز در دام ها:

1- سقط جنین

2- به دنیا آوردن نوزادان ضعیف و ناتوان

3- کم شدن شیر دام ها

4- گاهاً، عقیم شدن دام های نر

*راه های انتقال تب مالت از دام به انسان ها:

1- از راه تنفس (هوای آلوده آغل)

2- از راه خوراکی (شیر- لبنیات غیربهداشتی و گوشت و بافت نیم پز دام ها)

3- از راه پوست زخمی و مخاط (هنگام شیردوشی، ذبح دام، لمس حیوان بیمار، تماس با اشیاء آلوده)

علائم و نشانه های تب مالت در انسان :

مرحله حاد: 3 ماه اول بیماری : مرحله زودرس مانند : تب، بی اشتهايي - تعریق شبانه - سردرد - درد بدن - درد زانو یا سایر مفاصل
نکته : تشخیص در این مرحله دشوار است چون علائم اختصاصی تب مالت دیده نمی شود.

مرحله تحت حاد: بعد از 3 ماه بیماری وارد مرحله تحت حاد می شود (عارضه های بیماری بیشتر شود و در هر جای بدن به ویژه در استخوان ها و مفاصل دیده می شود).

مرحله مزمن : اگر علائم و عوارض بیماری بیشتر از یک سال ادامه داشته باشد بیماری وارد مرحله مزمن شده مانند بیماری های افسردگی و گاهاً نازایی تب های عود کننده، خستگی، آرتريت، التهاب و تورم قلب و عفونت مغزی و عوارض آن ظاهر می شود.

عوارض : تب مالت می تواند هر عضوی از بدن از جمله سیستم باروری - کبد - قلب - سیستم اعصاب مرکزی اثر بگذارد.

روش های تشخیصی :

1- بررسی نمونه های خون یا مغز استخوان جهت بررسی باکتری بروسلا

2- اشعه ایکس می تواند تغییرات مفاصل و استخوان ها را مشخص کند.

3- سی تی اسکن یا **MRI** از بافت و اندام درگیر

4- اکوکاردیوگرافی نشانه های عفونت یا آسیب قلبی بررسی شود.

5- کشت و بررسی آنالیز مایع مغزی و نخاعی تا عفونت های از جمله مننژیت یا آنسفالیت بررسی شود.

درمان دارویی :

درمان با هدف تسکین علائم، پیشگیری از عود بیماری و عوارض انجام می گیرد. لازم است بیمار برای حداقل 6 هفته آنتی بیوتیک دریافت نماید و علائم پس از چند ماه از بین می رود البته ممکن است این بیماری پس از مدتی برگشته و مزمن شود. در موارد عارضه دار استخوانی - قلبی - مغزی درمان ممکن است تا 6-4 ماه نیز ادامه یابد.

رژیم غذایی مناسب :

1- مصرف رژیم غذایی دارای پروتئین کافی - مصرف مایعات فراوان چون این افراد به دنبال تعریق مایعات بدن از دست می دهند. خوردن سوپ ها و غذاهای حاوی ویتامین توصیه می شود.

2- در صورت مصرف شیر طبیعی حتماً 3 تا 5 دقیقه به طور کامل جوشانده شود.

3- پنیر در آب نمک حداقل 3 ماه با نمک 17٪ نگهداری شود.

4- ویزیت دام های آلوده توسط دامپزشک و واکسیناسیون آن ها

5- رعایت موارد بهداشتی در هنگام کار در محل دامداری و تماس با حیوانات و ترشحات آن ها

6- به بیماران جهت کامل کردن دوره درمان با آنتی بیوتیک

تجویزی حداقل 6 هفته توصیه می شود.

7- استفاده از مسکن های تجویزی جهت کاهش درد مفصلی موثر می باشد.

توصیه های پزشکی :

1- مهمترین راه پیشگیری، خودداری از مصرف لبنیات غیر پاستوریزه می باشد.

2- گوشت ها را قبل از مصرف به طور کامل طبخ نمایید.

3- هنگام کار با حیوانات از دستکش استفاده نمایید.